

RP 115/2017 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 och 8 § i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken ändras så, att de klientavgifter för småbarnspedagogik som tas ut av familjer med små och medelstora inkomster sänks. Dessutom föreslås att de avgifter som tas ut för syskon sänks så, att den avgift som tas ut för det andra barnet är 50 procent av den kalkylerade avgiften för småbarnspedagogik på heltid för det yngsta barnet.

På grund av ändringen väntas kommunernas intäkter från avgifterna minska med ca 71 miljoner euro. Kommunerna kompenseras för detta genom att de nedre gränserna i fastighetsbeskattningen höjs, genom att rikta en större andel av samfundsskatteintäkterna till kommunerna än tidigare och genom att höja statsandelen för kommunal basservice. Om ändring av fastighetsskattelagen, lagen om skatteredovisning, inkomstskattelagen och lagen om statsandel för kommunal basservice lämnas separata regeringspropositioner.

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2018.

MOTIVERING

1 Inledning

Statsminister Juha Sipiläs regering kom i samband med budgetförhandlingarna 2016 överens om åtgärder med vilka man försöker höja sysselsättningsgraden. Som en del av dessa åtgärder kom man överens om en arbetsgrupp som ska fundera på flitfallor och regional rörlighet, vilken presenterar ytterligare åtgärder att överväga till budgetförhandlingarna. Arbetsgruppen publicerade en utredning i februari 2017, och som ett led i utredningen klarades hur avgifterna för småbarnspedagogik påverkar flitfallorna. Enligt utredningen kan man genom att sänka avgifterna för småbarnspedagogik lindra de icke sporrande effekterna i anknytning till småbarnspedagogik. I bilagan till utredningen lades flera alternativa sätt fram för att avhjälpa av flitfallor i anknytning till avgifterna för småbarnspedagogik. På grund av variation i kostnads-effektiviteten har allokeringen av avgiftsnedsättningarna betydelse.

Regeringen drog under budgetförhandlingarna våren 2017 upp en sådan riktlinje att som en del av avvecklingen av flitfallorna sänks avgifterna för småbarnspedagogik för familjer med små och medelstora inkomster samt för familjer som har fler än ett barn som deltar i småbarnspedagogik. Nedsättning av avgiften görs så att grunderna för inkomsterna som används vid fastställande av avgifter ändras. I överensstämmelse med låginkomstgränsen höjs inkomstgränsen för det avdrag som görs från familjens inkomster och det andra barnets avgift sänks så, att det andra barnets avgift alltid är högst 50 procent av det första barnets avgift. Som bilaga till regeringens beslut hade nya inkomstgränserna och avgiftsprocenterna bifogats.

2 Nuläge och föreslagna ändringar

2.1 Lagstiftning och praxis

Enligt 5 § i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken (1503/2016, nedan kallad klientavgiftslagen) får avgiften för småbarnspedagogik på heltid uppgå till högst det enligt avgiftsprocenten angivna beloppet av de månadsinkomster som överskrider den lägsta inkomstgränsen. Denna avgiftsprocent bestäms enligt familjens storlek. Kommunen kan dock påföra den högsta avgiften enligt 7 § i klientavgiftslagen, om sökanden inte meddelar familjens inkomster.

Avgiftsprocenterna och inkomstgränserna är enligt 5 § 2 mom. i lagen följande:

Familjens storlek, personer Inkomstgräns, euro/månad Högsta avgiftsprocent

2	1 915	11,5
3	1 915	9,4
4	2 053	7,9
5	2 191	7,9
6	2 328	7,9

Om familjen består av fler än sex personer, ska den inkomstgräns som ligger till grund för avgiften höjas med 138 euro för varje följande minderåriga barn i familjen.

Om bestämmande av avgifter för syskon föreskrivs i 8 § i klientavgiftslagen. Om fler än ett barn i samma familj deltar i kommunal småbarnspedagogik, kan klientavgiften för det yngsta barnet i småbarnspedagogik på heltid bestämmas enligt 5 §. För nästa barn i åldersordningen i

RP 115/2017 rd

småbarnspedagogik på heltid kan en avgift bestämmas som är högst 90 procent av avgiften för det yngsta barnet. För varje följande barn ska avgiften vara högst 20 procent av avgiften för det yngsta barnet. Avgiften för andra barn än det yngsta barnet i familjen ska bestämmas utifrån den kalkylerade avgiften för småbarnspedagogik på heltid för det yngsta barnet.

Den högsta avgiften för småbarnspedagogik per barn i kommunal småbarnspedagogik är 290 euro i månaden. Avgiften som tas ut för det andra barnet är högst 261 euro i månaden. Avgiften för familjens övriga barn är högst 58 euro. Den lägsta avgift som tas ut är 27 euro.

Vid sidan av kommunal småbarnspedagogik tillhandahåller även privata serviceproducenter småbarnspedagogiska tjänster. Klientavgiftslagen reglerar inte klientavgifterna inom den privata småbarnspedagogiken, utan serviceproducenten och vårdnadshavarna kommer överens om dem genom avtal. Vårdnadshavarna kan av Folkpensionsanstalten ansöka om stöd för privat vård enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Stöd för privat vård betalades ut för 17 234 barn 2015, dvs. 7 procent av barnen som deltog i småbarnspedagogik omfattades av stödet. Med hjälp av servicesedlar ordnades 2015 småbarnspedagogik för 15 514 barn. Andelen barn som använde servicesedlar var 6,3 procent av alla barn inom småbarnspedagogiken.

I lagen föreskrivs om den högsta avgift som tas ut för småbarnspedagogik. Kommunen kan, om den så vill, ta ut lägre avgifter än de som föreskrivs i lagen men då ska kommuninvånarna behandlas jämligt. Kommunen kan om den så vill agera på så sätt att den erbjuder alla barn i en viss ålder, t.ex. femåringar, småbarnspedagogik på deltid kostnadsfritt eller för en avgift som är mindre än den enligt lag bestämda avgiften. För den resterande tiden av småbarnspedagogik kan kommunen ta ut en avgift som den bestämmer om, men avgiften får ändå inte överstiga den avgift för barn som bestämts enligt lag.

Enligt rapporten Småbarnspedagogik 2015 från Institutet för hälsa och välfärd fanns det 2015 sammanlagt 245 650 barn i småbarnspedagogiken i Finland. Antalet motsvarar ungefär 68 procent av de 1–6 åriga barnen i befolkningen. Bland de barn som deltar i småbarnspedagogik är det stor skillnad i antal beroende på barnens ålder. Barn under ett år är i huvudsak hemma om föräldrarna är på föräldraledighet eller vårdledighet. Andelen under ettåriga barn som deltog i småbarnspedagogik var 0,7 procent, av ettåringarna deltog 28 procent och av tvååringarna 54 procent. Av de femåriga barnen omfattades 79 procent av småbarnspedagogik. Utöver förskoleundervisningen omfattades också 71 procent av sexåringarna av småbarnspedagogik. Statistiken för 2016 är inte tillgänglig ännu.

Om barnfamiljer och klientavgifterna inom småbarnspedagogiken

Vid utgången av 2016 fanns det enligt Statistikcentralens uppgifter 570 000 barnfamiljer i Finland. Till barnfamiljer räknas familjer med minst ett barn under 18 år. Den vanligaste familjeformen är fortfarande en familj med ett gift par, dessa utgjorde 60 procent av barnfamiljerna. Familjer med sambor utgjorde 19 procent av barnfamiljerna. Det fanns ungefär lika många familjer bestående av mamma och barn, av vilka det fanns 18 procent. Familjer bestående av pappa och barn var fortfarande väldigt få, bara tre procent. Antalet barnfamiljer med registrerade par av samma kön som föräldrar var 600. Av barnfamiljerna utgjorde de med ett barn 43 procent, de med två barn 39 procent och de med tre barn 13 procent. Det genomsnittliga antalet barn var 1,84.

I ombildade familjer var antalet barn något fler än i barnfamiljer i allmänhet. Det genomsnittliga antalet barn i ombildade familjer var 2,09. Det fanns 52 000 ombildade familjer vid utgången av 2015. Cirka hälften av barnfamiljerna har åtminstone ett barn under 7 år. År 2016 fanns det sammanlagt 284 285 barnfamiljer med barn under 7 år. Av dessa familjer har 63,3

RP 115/2017 rd

procent ett barn under 7 år. Medan 31 procent av dessa familjer har två barn under 7 år och 5,7 procent tre eller fler barn under 7 år.

Enligt Statistikcentralens inkomstfördelningsstatistik betalade finländska barnfamiljer i genomsnitt (median) 1 660 euro per år i klientavgifter för småbarnspedagogiken år 2013. Hushållen med en vårdnadshavare betalade i genomsnitt mindre än 500 euro i avgifter per år. Inkomstnivån för ensamförsörjare är lägre än för hushåll med två vårdnadshavare, och därför är även klientavgifterna i genomsnitt lägre. Familjer med två vårdnadshavare och två barn betalade i genomsnitt 3 000 euro per år i klientavgifter för småbarnspedagogiken. Avgiftsbeloppet varierar enligt familjens inkomster och som högst kan klientavgifterna för två syskon uppgå till 6 061 euro per år, om båda barnen deltar i småbarnspedagogisk heldagsverksamhet, familjens inkomster överskrider inkomstgränsen för den högsta avgiften och avgiften tas ut för 11 månader per år.

Vid granskning av hushållens inkomstuppgifter används begreppet inkomstdecil. Där indelas befolkningen och hushållen utifrån inkomsterna i tio lika stora decilgrupper och varje inkomstdecil motsvarar 10 procent av befolkningen. Till den första decilen hör den tiondel som har de lägsta inkomsterna och till den sista decilen den tiondel som har de högsta inkomsterna.

Inkomstdecil	Bruttoinkomster per år
I (10 % med de lägsta inkomsterna)	14 158 €
II	22 248 €
III	29 573 €
IV	37 218 €
V	43 378 €
VI	50 770 €
VII	57 936 €
VIII	68 164 €
IX	81 007 €
X (10 % med de högsta inkomsterna)	128 445 €

Den första inkomstdecilen dvs. de hushåll som hör till de 10 procent som har de lägsta inkomsterna underskrider inkomstgränserna för klientavgifterna för småbarnspedagogiken, varvid klientavgifter för småbarnspedagogiken inte tas ut hos dessa familjer. De klientavgifter för småbarnspedagogiken som de barnfamiljer som hör till den andra inkomstdecilen betalar är enligt inkomstfördelningsstatistiken i genomsnitt något under 500 euro per år och de familjer som hör till den tredje inkomstdecilen betalar i genomsnitt något under 1 000 euro per år. Klientavgifterna för barnfamiljer som hör till den fjärde och femte inkomstdecilen är i genomsnitt ca 1 500 euro per år. De barnfamiljer som hör till inkomstdecilerna 6—10 betalar i genomsnitt 2 000—2 600 euro per år i klientavgifter för småbarnspedagogiken. När alla barnfamiljer och inkomstdeciler beaktas betalar familjerna i genomsnitt något över 1 500 euro per år för småbarnspedagogisk heldagsvård för ett barn, och för två barn i genomsnitt något under 3 000 euro enligt inkomstfördelningsstatistiken.

I genomsnitt går 3 procent av barnfamiljernas disponibla inkomster till klientavgifterna för den småbarnspedagogiska verksamheten, med undantag av familjerna med de allra lägsta inkomsterna. Inkomsterna för de barnfamiljer som hör till den första inkomstdecilen, dvs. de 10 procent som har de lägsta inkomsterna, underskrider inkomstgränserna, vilket innebär att inga klientavgifter tas ut av dem. När det gäller de barnfamiljer som hör till den andra inkomstdecilen går i genomsnitt 0,8 procent av de disponibla inkomsterna till klientavgifterna för den småbarnspedagogiska verksamheten och när det gäller de barnfamiljer som hör till den tredje

inkomstdecilen i genomsnitt 2,4 procent av inkomsterna. När det gäller barnfamiljer som hör till inkomstdecilerna 4—9 går i genomsnitt 3,3—3,9 procent av inkomsterna till klientavgifterna. För de barnfamiljer som hör till de 10 procent som har de högsta inkomsterna går i genomsnitt 2 procent av de disponibla inkomsterna till klientavgifterna.

När man granskar alla barnfamiljer och inkomstdeciler framkommer det att i genomsnitt 5,8 procent av familjens disponibla inkomster går till småbarnspedagogisk heldagsverksamhet för två barn. Om båda barnen deltar i småbarnspedagogik på deltid går i genomsnitt ca 3,1 procent av inkomsterna till avgifterna. I familjer där ett barn deltar i småbarnspedagogisk heldagsverksamhet går i genomsnitt 2,9 procent av familjens disponibla inkomster till klientavgifterna.

Utnyttjandet av de kommunala småbarnspedagogiska tjänsterna varierar mellan olika inkomstdeciler. Enligt inkomstfördelningsstatistiken deltar över 60 procent av de barn som hör till inkomstdecilerna 5—9 och som är i rätt ålder för småbarnspedagogisk verksamhet i kommunal småbarnspedagogisk verksamhet. På motsvarande sätt, när det gäller de barn som är i rätt ålder för småbarnspedagogisk verksamhet och som hör till de första och andra inkomstdecilerna, som omfattar dem med låga inkomster, deltar ca 37 procent i kommunal småbarnspedagogisk verksamhet. När det gäller den tredje och fjärde inkomstdecilen deltar ca 50 procent av de barn som är i rätt ålder för småbarnspedagogisk verksamhet i kommunal småbarnspedagogisk verksamhet. Flest hushåll med barn i rätt ålder för småbarnspedagogisk verksamhet finns inom inkomstdecilerna 3—7 och minst inom decilerna 1 och 10. Av barnen inom den kommunala småbarnspedagogiska verksamheten deltar största delen, 67 procent, av barnen i småbarnspedagogik på heltid hela året. En fjärdedel, 25 procent, av barnen deltar under ett helt år endast i småbarnspedagogik på deltid och 8 procent i både småbarnspedagogik på heltid och deltid under ett år.

2.2 Bedömning av nuläget

Den nya klientavgiftslagen trädde i kraft den 1 mars 2017. Före det tillämpades lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) på klientavgifterna för småbarnspedagogik. När småbarnspedagogiken som en del av socialservicen flyttades över från social- och hälsovårdsministeriet till undervisnings- och kulturministeriet som en del av systemet för fosteran och utbildning var det nödvändigt att reglera lagstiftningen om klientavgifterna inom småbarnspedagogiken. Den nya lagen grundar sig i stor utsträckning på den tidigare lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

Principen för bestämmande av klientavgifter inom småbarnspedagogiken när det gäller månadsavgiften för daghemsvård och familjedagvård på heltid är fortfarande ändamålsenlig. Avgifterna grundar sig på familjens bruttoinkomster och i fråga om dem beaktas familjens storlek och den tid barnet deltar i småbarnspedagogiken. Månadsavgiften för småbarnspedagogisk på heltid får uppgå till högst det enligt avgiftsprocenten angivna beloppet av de månadsinkomster som överskrider den lägsta inkomstgränsen. Denna avgiftsprocent bestäms enligt familjens storlek. Även de inkomster som ligger till grund för bestämmandet av avgiften förblir oförändrade. Som familjens inkomster beaktas föräldrarnas till barnet eller någon annan vårdnadshavares samt en med föräldern eller vårdnadshavaren i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden levande persons skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster samt skattefria inkomster. Om de månatliga inkomsterna varierar, beaktas som månadsinkomst den genomsnittliga månadsinkomsten under det föregående året.

I den nya klientavgiftslagen höjdes de inkomster som ligger till grund för avgiften så att klientavgiften för de familjer med två eller tre personer som har låga inkomster blir lägre. Genom ändringen sänktes klientavgifterna för småbarnspedagogiken särskilt för de ensamförsörjare

RP 115/2017 rd

med ett eller två barn som har låga inkomster samtidigt som incitamenten för ensamförsörjare att ta emot arbete förbättrades. För en ensamförsörjare med ett barn och med låga inkomster kunde månadsavgiften sjunka med rentav 85 euro per månad.

Månadsavgiften för småbarnspedagogik för det andra barnet ändrades så att avgiften alltid är högst 90 procent av månadsavgiften för det första barnet. Tidigare kunde man för nästa barn i åldersordningen i heldagsvård bestämma en lika stor avgift som för det yngsta barnet, dock högst 261 euro per månad. Nedsättningarna för syskon riktade sig alltså endast till de högre inkomstklasserna.

I och med ändringen riktar sig nedsättningen för det andra barnet till familjer med flera barn och behandlar på så sätt familjer med flera barn mer jämlikt än tidigare lagstiftning.

Även månadsavgiften för småbarnspedagogik på deltid ändrades. Bestämmingsgrunderna för avgifterna som tas ut för småbarnspedagogik på deltid förenhetligades för småbarnspedagogik som ordnas högst 20 timmar per vecka och för småbarnspedagogik som ordnas över 35 timmar per vecka. Med stöd av ikraftvarande klientavgiftslag uppgår månadsavgiften för barn som deltar i småbarnspedagogik högst 20 timmar i veckan till högst 60 procent av avgiften för småbarnspedagogik på heltid. Barn har med stöd av den ikraftvarande lagen om småbarnspedagogik rätt att delta i småbarnspedagogik minst 20 timmar per vecka. Rätten gäller ungefär 60 procent av småbarnspedagogik på heltid omfattande 35 timmar per vecka. Om ett barn deltar i den småbarnspedagogiska verksamheten minst 35 timmar per vecka, kan avgiften för småbarnspedagogisk verksamhet på heltid tas ut som månadsavgift. Om ett barn deltar i småbarnspedagogiken mer än 20 timmar men mindre än 35 timmar, ska den avgift som kommunen tar ut stå i relation till vårdtiden. Kommunerna kan fortfarande använda klientavgifter i relation till vårdtiden exempelvis enligt antalet timmar inom ramen för den högsta avgiften.

Genom nedsättningarna av klientavgifterna försökte man minska de effekter klientavgifterna inom småbarnspedagogiken har i form av flitfälla särskilt i fråga om ensamförsörjarfamiljer och familjer med tre personer och de lägsta inkomsterna. Nuvarande avgiftssystem för småbarnspedagogik har kritiserats för att det inte sporrar till arbete. Incitamentsproblemet gäller särskilt familjer med låga inkomster och ensamförsörjarfamiljer. Inom systemet är man tvungen att betala den högsta avgift som tas ut även om ens inkomster är relativt låga. I familjer med små barn försämras incitamenten för arbete av det allmänna bostadsbidraget och även av klientavgifter för småbarnspedagogik och stödet för hemvård av barn. Incitamenten för en ensamförsörjare med ett barn att ta emot arbete är mycket små, och av ekonomiska orsaker lönar det sig inte att börja förvärvsarbete om inte månadslönen överstiger 2 600 euro.

Med den nya klientavgiftslagen var målet också att främja barnens möjligheter att delta i småbarnspedagogik. Avgifter tas enligt nuvarande avgiftssystem inte ut hos familjer med två personer (en vuxen och ett barn), vars månadsinkomster är under 2 150 euro. Tidigare var gränsen 1 638 euro. På motsvarande sätt tas avgifter inte ut hos familjer med tre personer när familjens månadsinkomster är understiger 2 202 euro, gränsen var tidigare 2 017 euro.

Den nya klientavgiftslagen inom småbarnspedagogiken trädde i kraft den 1 mars 2017. Uppgifter om de nya klientavgifternas inverkan på familjernas sysselsättning eller barnens deltagande i småbarnspedagogik är inte ännu tillgängliga.

Småbarnspedagogiken och det alternativa stöd som betalas för hemvård och privat vård av barn bildar en helhet. Storleken på stöden för små barn och klientavgifterna inom småbarnspedagogiken påverkar de val familjen gör. Vid sidan av lagstadgade stöd betalar kommunerna kommund tillägg, som styr familjernas val och utnyttjandet av småbarnspedagogik. Deltagandet i småbarnspedagogik varierar beroende på familjernas inkomstnivåer. Barn i familjer med

högre inkomster har deltagit oftare i småbarnspedagogik än barn i familjer med låga inkomster.

3 Föreslagna ändringar

Det föreslås att 5 § 2 mom. i klientavgiftslagen ändras så att de inkomstgränser som ligger till grund för avgiften höjs. Det föreslås att inkomstgränserna höjs på så sätt, att låginkomstgränsen som bestäms enligt familjens storlek höjs med 500 euro. Samtidigt föreslås det att avgiftsprocenterna ändras så, att de alltid är 10,70 procent oberoende familjens storlek. Det föreslås att 8 § ändras så att avgiften för det andra barnet är 50 procent av det yngsta barnets kalkylerade avgift för småbarnspedagogik på heltid.

Propositionen grundar sig på den ikraftvarande klientavgiftslagen och till lagen föreslås inga andra ändringar. I lagen finns det bestämmelser om klientavgifter som tas ut för kommunalt ordnad daghems- och familjedagvård. Kommunen kan fortfarande ta ut avgift även för t.ex. lekverksamhet och andra öppna småbarnspedagogiska tjänster samt för småbarnspedagogik som tillfälligt tillhandahålls. Inga ändringar föreslås i fråga om grunderna för bestämmande av avgiften för småbarnspedagogik. Det föreslås att avgifterna fortfarande ska bestämmas utifrån familjens inkomster och storlek samt den tid barnet deltar i småbarnspedagogiken. Avgifterna ska fortfarande bestämmas tills vidare. Även de inkomster som ska beaktas som grund för bestämmandet av avgiften för småbarnspedagogik förblir oförändrade. I lagen föreskrivs fortfarande om den högsta avgiften, vilket betyder att lagen fortfarande möjliggör ordnande av småbarnspedagogik för en lägre avgift än den högsta avgiften som bestäms i lag. Det är fortfarande möjligt att ordna småbarnspedagogik på deltid för exempelvis femåringar kostnadsfritt eller för en avgift som är den lägre än den högsta avgiften.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Ändringarna i klientavgifterna berör den småbarnspedagogik som kommuner eller samkommuner ordnar. Klientavgifterna sänks med ungefär 71 miljoner euro genom att ändra inkomstgränserna för familjer och genom att sänka avgiften för familjens andra barn som deltar i småbarnspedagogik. Dessutom förenhetligas avgiftskoefficienten. När effekterna av flitfällorna minskar beräknas ungefär 4 200 personer få sysselsättning före 2021. Till följd av detta ökar behovet av småbarnspedagogik men samtidigt ökar skatteinkomsterna och minskar utgifterna för social trygghet.

Beräkningen av ändringarna i avgifterna har genomförts med mikrosimuleringsmodellen SISU. Som material vid mikrosimuleringen har använts Statistikcentralens servicematerial för inkomstfördelningen från 2014 och 2015. Statistiken grundar sig på ett årligt urval som omfattar 13 400 personer. Basuppgifterna samlas in genom att de uppgifter som samlats in från hushållen genom intervjuer kombineras med registeruppgifter. Största delen av hushållens klassificeringsuppgifter samt de inkomstuppgifter som inte fåtts ur registret har samlats in genom intervjuer. Eftersom urvalsmaterialet är begränsat kan resultaten delvis vara inexakta. Materialet är dock det mest exakta material som finns till förfogande.

4.1.1 Ekonomiska konsekvenser för familjer

Höjning av inkomstgränserna

Enligt regeringspropositionen föreslås det att inkomstgränserna för alla familjer ska höjas. Vid höjandet av inkomstgränserna har man beaktat hushållens kalkylerade låginkomstgränser i

RP 115/2017 rd

familjer av olika storlekar som baserar sig på tillgängliga inkomster från 2014. Låginkomstgränsen för 2014 har ansetts vara 1192 euro per månad och konsumtionsenhet (60 % av befolkningens medelinkomst) på så sätt, att hushållets första vuxna person är en konsumtionsenhet, den andra vuxna personen är 0,5 konsumtionsenheter och barn under 14 år är 0,3 konsumtionsenheter. Eftersom låginkomstgränsen räknas utgående från tillgängliga inkomster medan inkomstgränserna för klientavgifterna inom småbarnspedagogik gäller bruttoinkomster har varje inkomstgräns höjts med ytterligare 500 euro.

Tabell 1. Bildande av nya inkomstgränser 1.1.2018

Familjens storlek	Konsumtionsenheter	Låginkomstgräns €/mån.*	Nuvarande inkomstgräns	Inkomstgräns från och med 1.1.2018 (långinkomstgräns+500 euro)	Förändring av inkomstgräns (euro)
2	1,3	1 550 (familjestorlek 1+1)	1 915	2 050	+135
3	1,8	2 146 (familjestorlek 2+1)	1 915	2 646	+731
4	2,1	2 503 (familjestorlek 2+2)	2 053	3 003	+950
5	2,4	2 861 (familjestorlek 2+3)	2 191	3 361	+1 170
6	2,7	3 218 (familjestorlek 2+4)	2 328	3 718	+1 390

RP 115/2017 rd

*) 2014. Barnen antas vara under 14 år gamla. Tillgängliga inkomster är högst 1 192 euro per konsumtionsenhet (60 % av befolkningens medelinkomst). Hushållets första vuxna person är en konsumtionsenhet, den andra vuxna personen är 0,5 konsumtionsenheter och barn under 14 år är 0,3 konsumtionsenheter.

Höjningen av inkomstgränserna sänker klientavgifterna inom småbarnspedagogiken för familjer med små och medelstora inkomster. De största avgiftsnedsättningarna riktar sig till familjer med flera barn. Avgifterna sjunker för alla de familjer som har betalat mindre än den högsta avgiften och nästan för alla de familjer vars inkomstnivå har varit exakt på nivån för den högsta avgiften. Dessutom flyttas i och med ändringen tusentals familjer med små inkomster över till den avgiftsfria småbarnspedagogiken.

Förenhetligande av avgiftsprocenten

Utöver höjningen av inkomstgränserna förenhetligas också avgiftsprocenten i enlighet med tabell 2.

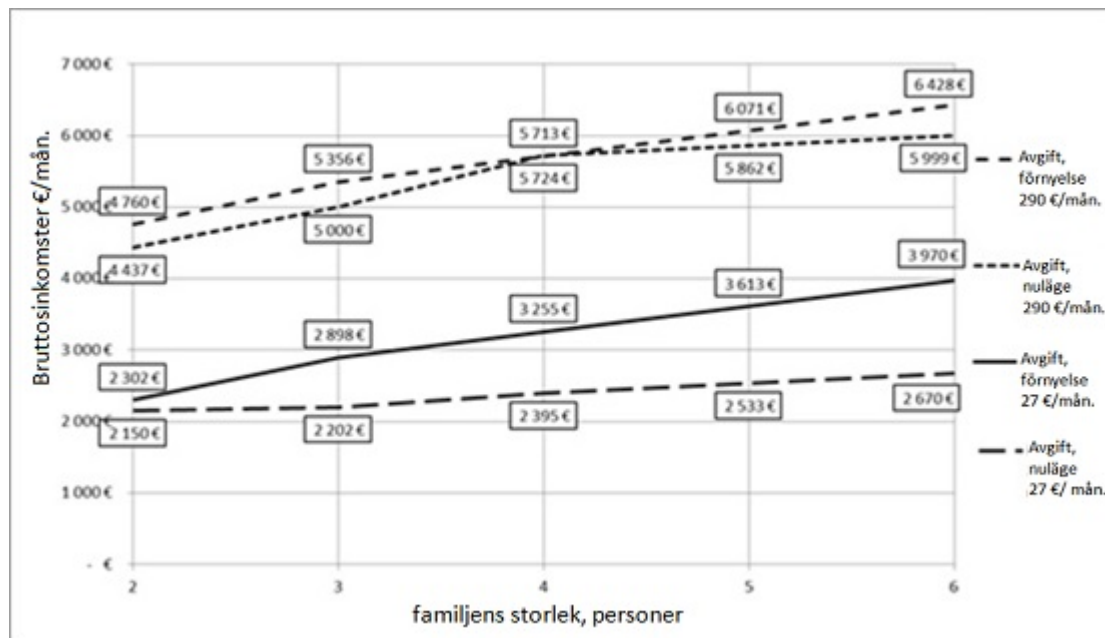
Tabell 2.

Familjens storlek	Nuvarande avgiftsprocent	Nya avgiftsprocent från och med 1.1.2018
2	11,5 %	10,7 %
3	9,4 %	10,7 %
4	7,9 %	10,7 %
5	7,9 %	10,7 %
6	7,9 %	10,7 %

Förenhetligandet av avgiftsprocenten görs så att den högsta avgiften, som för tillfället är 290 euro per månad, inte ska börja betalas med lägre inkomster än de nuvarande. Förändringen är gjord så att avgiften sjunker i alla andra familjestorlekar förutom familjer med fyra personer. Den sjunker också i de familjer vars inkomstnivå har varit exakt på nivån för den högsta avgiften eller något högre. I följande diagram ser man hur både höjningen av inkomstgränsernas och förenhetligandet av avgiftsprocenten påverkar månadsinkomsternas övre och nedre gräns som inverkar på storleken av avgiften.

Diagram 1.

Månadsinkomstens övre och nedre gräns som inverkar på storleken av avgiften

En höjning av nedsättningen för syskon

Den högsta avgiften ändras inte från nuvarande nivå liksom i fråga om den högsta avgiften för det andra barnet. I regeringens proposition föreslås det att klientavgiften inom småbarnspedagogik för det andra barnet ändras så att avgiften alltid är högst 50 procent av månadsavgiften för det första barnet, istället för nuvarande högst 90 procent. När den högsta avgiften för det första barnet för närvarande är 290 euro, skulle den högsta avgiften för det andra barnet i fortsättningen vara 145 euro istället för nuvarande 261 euro. Ifall det andra barnets månadsavgift är under 27 euro på grund av familjens inkomstnivå tas avgiften inte ut i fortsättningen heller. Avgiften för familjens tredje och därpå följande barn föreslås fortfarande utgöra 20 procent av avgifterna för det yngsta barnet. Nedsättningen för det andra barnet riktar sig till alla de familjer som har minst två barn som deltar i småbarnspedagogik, dvs. klientavgifterna inom småbarnspedagogiken sjunker för ifrågavarande familjer oberoende av inkomstnivå. Enligt servicematerialet som gäller inkomstfördelning (Statistikcentralen) finns det minst av familjer med många barn bland de med högst inkomst, därför riktar sig den största delen av nedsättningarna till familjer med små och medelstora inkomster.

Tabell 3. Ändring av den högsta avgiften för familjens andra barn som deltar i småbarnspedagogik.

	Nuvarande högsta avgift	Ny högsta avgift från och med 1.1.2018
Högsta avgift för det andra barnet	90 % av avgiften för det första barnet	50 % av avgiften för det första barnet

RP 115/2017 rd

I följande tabeller beskrivs inverkan av sänkningen av klientavgifter inom småbarnspedagogiken med hjälp av exempel på familjer.

Familj med 1 vårdnadshavare, vars bruttoinkomster är 2 200 euro/mån.

Familjens storlek	1 vuxen + 1 barn	1 vuxen + 2 barn som deltar i småbarnspedagogik	1 vuxen + 3 barn som deltar i småbarnspedagogik
Nuvarande avgift	33 €/mån.	27 €/mån.	0 €/mån.
Ny avgift 1.1.2018	0 €/mån.	0 €/mån.	0 €/mån.
Nedsättning av avgift	-33 €/mån.	-27 €/mån.	-

Familj med 1 vårdnadshavare, vars bruttoinkomster är 4 400 euro/mån.

Familjens storlek	1 vuxen + 1 barn	1 vuxen + 2 barn som deltar i småbarnspedagogik	1 vuxen + 3 barn som deltar i småbarnspedagogik
Nuvarande avgift	286 €/mån.	444 €/mån.	389 €/mån.
Ny avgift 1.1.2018	251 €/mån.	282 €/mån.	254 €/mån.
Nedsättning av avgift	-34 €/mån.	-162 €/mån.	-135 €/mån.

Familj med 2 föräldrar, vars sammanlagda bruttoinkomster är 2 200 euro/mån.

Familjens storlek	2 föräldrar + 1 barn	2 föräldrar + 2 minderåriga barn, av vilka 2 deltar i småbarnspedagogik	2 föräldrar + 3 minderåriga barn, av vilka 3 deltar i småbarnspedagogik	2 föräldrar + 6 minderåriga barn, av vilka 3 deltar i småbarnspedagogik
Nuvarande av-	27 €/mån.	0 €/mån.	0 €/mån.	0 €/mån.

RP 115/2017 rd

gift				
Ny avgift 1.1.2018	0 €/mån.	0 €/mån.	0 €/mån.	0 €/mån.
Nedsättning av avgift	-27 €/mån.	-	-	-

Familj med 2 föräldrar, vars sammanlagda bruttoinkomster är 4 400 euro/mån.

Familjens storlek	2 föräldrar + 1 barn	2 föräldrar + 2 minderåriga barn, av vilka 2 deltar i småbarnspedagogik	2 föräldrar + 3 minderåriga barn, av vilka 3 deltar i småbarnspedagogik	2 föräldrar + 6 minderåriga barn, av vilka 3 deltar i småbarnspedagogik
Nuvarande avgift	234 €/mån.	352 €/mån.	367 €/mån.	298 €/mån.
Ny avgift 1.1.2018	188 €/mån.	224 €/mån.	167 €/mån.	43 €/mån.
Nedsättning av avgift	-46 €/mån.	-128 €/mån.	-200 €/mån.	-255 €/mån.

Familj med 2 föräldrar, vars sammanlagda bruttoinkomster är 6 600 euro/mån.

Familjens storlek	2 föräldrar + 1 barn	2 föräldrar + 2 minderåriga barn, av vilka 2 deltar i småbarnspedagogik	2 föräldrar + 3 minderåriga barn, av vilka 3 deltar i småbarnspedagogik	2 föräldrar + 6 minderåriga barn, av vilka 3 deltar i småbarnspedagogik
--------------------------	-----------------------------	--	--	--

RP 115/2017 rd

Nuvarande avgift	290 €/mån.	551 €/mån.	609 €/mån.	609 €/mån.
Ny avgift 1.1.2018	290 €/mån.	435 €/mån.	493 €/mån.	475 €/mån.
Nedsättning av avgift	-	-116 €/mån.	-116 €/mån.	-134 €/mån.

Sänkningen av klientavgifterna för småbarnspedagogik möjliggör för särskilt familjer med små eller medelstora inkomster och familjer med flera barn att öka den övriga konsumtionen med motsvarande summa (köpkraften ökar) och underlättar således familjernas ekonomiska situation. De största avgiftsnedsättningarna riktar sig till de lägsta inkomstdecilerna. För de familjer som finns inom den första inkomstdecilen försvinner avgifterna i praktiken helt och hållet och enligt en uppskattning baserad på SISU-materialet flyttas ungefär 6 700 familjer över till nollavgiftsklassen.

Effekten som flitfällor har på klientavgifterna inom småbarnspedagogiken gäller framför allt ensamförsörjarfamiljer med små inkomster och familjer med flera barn. Med flitfällor avses allmänt att utföra arbete inte lockar ekonomiskt. Till följd av nedsättningarna av avgifterna för småbarnspedagogiken minskar flitfällorna för familjer.

4.1.2 Ekonomiska konsekvenser för företagen

Privata serviceproducenter fattar själva beslut om nivån på avgifterna de tar ut för småbarnspedagogiska tjänster. Ett undantag är kommunernas köpta tjänster. Småbarnspedagogik är kommunal också då när kommunen köper tjänster av privata serviceproducenter. Enligt 14 § i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken ska samma avgifter tas ut av den som använder servicen när kommunen ordnar småbarnspedagogik som köpt tjänst som när kommunen själv ordnar motsvarande småbarnspedagogik.

Om barnets småbarnspedagogik ordnas på ett privat daghem utan att kommunen gjort ett kontrakt över köpt tjänst, bestämmer serviceproducenten själv priset som tas ut för tjänsten. Till serviceproducenten betalar folkpensionsanstalten stöd för privat vård av barn. Stödet består av vårdpenning och vårdtillägg. Dessutom kan kommunen betala kommundillägg. Denna regeringsproposition ändrar inte på stödbeloppet för privat vård eller kommundiläggets belopp.

Kommunen kan också ordna småbarnspedagogiken genom att ge klienterna en servicesedel enligt lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009), med vilken klienten kan köpa småbarnspedagogik av en privat serviceproducent. Servicesedelns värde bestäms enligt 7 och 8 § i nämnda lag. Enligt 7 § i lagen ska kommunen bestämma servicesedelns värde så att det är skäligt med tanke på klienten. Om det är fråga om en för klienten avgiftsfri service, ska servicesedelns värde bestämmas så, att klienten inte måste betala en självriskandel. Enligt 8 § i lagen ska servicesedelns värde höjas så att det är högre än det som föreskrivs i 7 §, om klienten eller klientens familjs försörjning eller klientens lagstadgade försörjningsplikt annars äventyras, eller om det är nödvändigt med beaktande av vårdsynpunkter. Om service ordnas med servicesedel kan kommunen inte ta ut klientavgift av användaren utan klienten betalar skillnaden mellan servicesedelns värde och priset på småbarnspedagogiken till den privata serviceproducenten. Enligt en utredning av Kommunförbundet använde sig 48 kommuner av servicesedlar 2016 och ytterligare 16 kommuner planerade att ta i bruk den.

Eftersom största delen av den service som privata serviceproducenter erbjuder inte gäller klientavgiftslagens högsta avgifter berör inte nedsättningarna i klientavgiftslagen dessa aktörer. År 2015 vårdades ca 17 230 barn med stödet för privat vård. Om privata serviceproducenter ändå på eget initiativ bestämmer sig för att sänka de avgifter de tar ut minskar detta på de privata serviceproducenternas inkomster från avgifter.

4.1.3 Ekonomiska konsekvenser för den offentliga ekonomin och samhällsekonomin

Det föreslås att klientavgifterna för småbarnspedagogik sänks för att minska effekten av flitfällorna. Enligt utredningen gjord av arbetsgruppen som utreder flitfällor kan man genom att sänka avgifterna för småbarnspedagogik lindra icke-sporrande effekter i anknytning till småbarnspedagogik. I bilagan till utredningen lades flera alternativa sätt fram för avhjälplingen av flitfällor i anknytning till avgifter för småbarnspedagogik. På grund av variation i kostnadseffektiviteten har riktandet av avgiftsnedsättningarna en betydelse. På basis av utredningen av arbetsgruppen som utreder bidragfällor drog regeringen under budgetförhandlingarna upp den riktlinjen att som en del av nedmonteringen av flitfällorna ska avgifterna för småbarnspedagogik sänkas för familjer med små och medelstora inkomster samt för familjer som har fler än ett barn i småbarnspedagogiken, dvs. i målgrupper hos vilka effekterna av flitfällor kan utgöra ett hinder för att söka sig till arbete. Av följande tabell framgår att sysselsättningskattegraden är klart högre hos ensamförsörjare och familjer med flera barn. Man kan tänka sig att sysselsättningskattegraderna visar hur lönsamt arbete är i förhållande till utkomstskyddet för arbetslösa; desto högre sysselsättningskattegrad desto mindre ekonomisk nytta i nettobelopp av arbete i förhållande till arbetslöshet.

Tabell 4. Sysselsättningskattegrad enligt familjetyp och antal barn, Kotamäki (2017)

	Familjetyp				
	Barnlösa ensamstående	Barnlösa par	Ensamförsörjare	Par med barn	Andra
Medeltal	67,0 %	63,2 %	72,8 %	69,6 %	64,2 %
Andel	30,1 %	27,5 %	7,0 %	30,2 %	5,3 %
	Antal barn				
	0	1	2	3	>4
Medeltal	65,5 %	67,5 %	71,6 %	73,0 %	75,6 %
Andel	61,0 %	17,5 %	14,2 %	5,6 %	1,8 %

Intäkterna från klientavgifterna för småbarnspedagogik uppgick 2015 hos kommunerna och samkommunerna till sammanlagt ca 339 miljoner euro. Till följd av ändringarna beräknas klientavgifterna för småbarnspedagogik minska med 71 miljoner euro 2018. Minskningen av kommunernas intäkter från avgifter inverkar inte på statsandelarna, eftersom klientavgifterna inte beaktas som en faktor som minskar de kalkylerade kostnaderna för kommunal basservice. Minskningen av intäkterna från avgifterna för en enskild kommun är beroende av inkomstnivån och familjestorleken för de familjer som använder småbarnspedagogiska tjänster. Liksom i nuläget kan kommunerna besluta att ta ut avgifter som är lägre än de högsta avgifter som fastställs i lag.

Dessutom beräknas det att ungefär 4 200 personer får arbete före 2021 när effekterna av flitfällan minskar. Detta beräknas öka intäkterna från klientavgifter med ungefär 11 miljoner euro före 2021, eftersom barn till personer som sysselsätts behöver småbarnspedagogik. När det i en familj finns i medeltal 1,4 barn som deltar i småbarnspedagogik i medeltal, ökar behovet av småbarnspedagogik med 5 900 barn när 4 200 personer får arbete före 2021. Den procentuella

ökningen av barn som deltar i kommunal småbarnspedagogik är cirka 3 procent. När behovet av småbarnspedagogik ökar som helhet eller delvis med 5 900 barn, ökar kostnader uppskattningsvis med 81 miljoner euro före 2021. Om man antar att behovet av småbarnspedagogik ökar jämnt 2018—2021 är den årliga ökningen av kostnaderna uppskattningsvis 20,3 miljoner euro medan den årliga ökningen av intäkter från avgifterna är 2,75 miljoner euro fram till 2021.

Sysselsättningseffekten (dE/E) av ändringen av klientavgifterna inom småbarnspedagogiken har räknats ut med hjälp av arbetsutbudets elasticitet (η) som tagits ur litteraturen. Med hjälp av elasticiteten sätts ändringarna i incitamenten till arbete (dI/I) i proportion till hur mycket

sysselsättningsgraden (E) förändras till följd av reformen. $\frac{dE}{E} = \eta \frac{dI}{I}$. Hur lockande arbete är bestäms genom att fråga hur mycket inkomsterna för en person som mottar stöd för arbetslöshet eller hemvård ökar när han eller hon får jobb till följd av reformen. Man når samma slutresultat om man definierar hur lockande arbete är som sysselsättningsskattegrad. Som medelvärde för elasticiteten för att få arbete väljs 0,25 i likhet med undersökningen gjord av Chetty et al. (2011). Det finns skäl att tolka sysselsättningseffekten som något som har en effekt på längre sikt, på grund av arbetsmarknadens olika friktioner tar det tid innan företag och personer har anpassat sig till reformen. På grund av detta uppskattas det att 4 200 personer sysselsätts stegvis under tidsperioden 2018 till 2021. Därför är de kostnader som uppkommer av att användningen av servicen ökar och ökningen av intäkterna från klientavgifterna för småbarnspedagogik periodiserade för 2018—2021.

En följd av att flitfällorna minskar är att när 4 200 personer sysselsätts uppstår det andra inbesparingar och inkomstökningar för samhället i form av inbesparingar i social trygghet och ökning av skatteinkomster. Det uppskattas att de inbesparingar i social trygghet som uppstår för kommunerna uppgår till 12 miljoner euro och för staten till 68 miljoner euro före 2021. Det uppskattas att den ökning av skatteinkomster som uppstår för kommunerna är 10 miljoner euro, för staten 5 miljoner euro och för andra aktörer, som t.ex. fonder 15 miljoner euro före 2021.

Regeringen har i samband med budgetförhandlingarna våren 2017 beslutat att kompensera bortfallet av intäkter från avgifter och ökningen av volymen genast den 1 januari 2018, börjandes genom att höja de nedre gränserna för fastighetsbeskattningen (+25 miljoner euro), rikta en större del av avkastningen från samfundsskatten till kommunerna (+60 miljoner euro) och dessutom höja statsandelen för den kommunala basservicen (+25 miljoner euro).

Tabell 5. Uppskattad kumulativ inverkan som förändringarna i klientavgifterna för småbarnspedagogiken har på den kommunala ekonomin*

	2018	2019	2020	2021	Förändringarnas inverkan på den kommunala ekonomin
Intäkterna från de nedsatta klientavgifterna med nuvarande serviceanvändare.	71 mn €	71 mn €	71 mn €	71 mn €	-

RP 115/2017 rd

Kostnader som orsakas av ett växande behov av småbarnspedagogik	20,3 mn €	40,6 mn €	60,9 mn €	81,2 mn €	-
Ökning i statsandelen (förutsatt att statsandelen är 25%) som orsakas av ett växande behov av småbarnspedagogik**				2,5 mn €	+
Växande intäkter från avgifter som orsakas av ett växande behov av småbarnspedagogik	2,75 mn €	5,5 mn €	8,25 mn €	11 mn €	+
Höjandet av fastighetsskattens nedre gräns	25 mn €	25 mn €	25 mn €	25 mn €	+
Ändring av riktandet av avkastningen från samfundsskatten	60 mn €	60 mn €	60 mn €	60 mn €	+
Höjandet av statsandelen för kommunal basservice	25 mn €	25 mn €	25 mn €	25 mn €	+
Inbesparingar i social trygghet för kommuner	3 mn €	6 mn €	9 mn €	12 mn €	+
Ökade skatteinkomsters inverkan på den kommunala ekonomin	2,5 mn €	5 mn €	7,5 mn €	10 mn €	+
Nettoförändring i den kommunala ekonomin	+27 mn €	+14,9 mn €	+2,9 mn €	-6,7 mn €	

*) I tabellen har inte beaktats att det för kommunerna uppstår också investeringskostnader för nya utrymmen, ifall användningsgraden av de nuvarande utrymmena är hög.

**) Dessutom ökar statsandelen från år 2021 till år 2024 från 2,5 miljoner euro till 10 miljoner euro p.g.a. ett växande behov av småbarnspedagogik.

Lagen om statsandel för kommunal basservice tillämpas på finansieringen av småbarnspedagogik. Den lagenliga statsandelsprocenten stiger uppskattningsvis med 0,09 procentenheter. De avgifter som tas ut för kommunal service är i sin helhet kommunsektorns inkomst och de inverkar inte på statsandelarna till kommunerna.

Särskilt höjningen av den nedre gränsen av fastighetsskatten påverkar enskilda kommuners inkomster på olika sätt, då kompensationen för förändringen gynnar en del kommuner och är sämre för en del. Kommunerna kan ändå bestämma fastighetsskattens storlek inom ramarna för de övre och nedre gränserna, dvs. en enskild kommun har verktyg för att vid behov öka skatteintäkterna på det sätt den önskar, om inte höjningen av den nedre gränsen direkt påverkar inflödet av skatteintäkter. I fråga om småbarnspedagogik ska man i allmänhet beakta att procenten av de som använder småbarnspedagogik varierar mellan kommunerna, trots att statsandel beviljas enligt årskull.

Kostnaderna för det ökade behovet av småbarnspedagogik har uppskattats med en kalkyl där ca 80 procent uppskattas övergå till arbete från att ha fått arbetslöshetsersättning och ca 20 procent från att ha fått stöd för hemvård. När en person som fått stöd för hemvård blir sysselsatt ökar behovet av småbarnspedagogik från noll till heltid, under förutsättning att föräldern blir sysselsatt på heltid. När en arbetslös person blir sysselsatt ökar behovet av småbarnspedagogik enligt kalkylen från noll till heltid. I kalkylen har inte beaktats att en del av de arbetslösa barn redan deltar i sådan småbarnspedagogik under en del av dagen som möjliggörs av lagen om småbarnspedagogik.

År 2015 var de årliga kostnader som berättigar till statsandel för småbarnspedagogik sammanlagt 2,3 miljarder euro, dvs. i genomsnitt 17 230 euro för barn under tre år och 10 800 euro för barn över tre år i småbarnspedagogik på heltid samt 5 540 euro för barn över tre år i småbarnspedagogik på deltid, per barn kalkylerad. De genomsnittliga årliga kostnaderna är beräknade på så sätt att de faktiska kostnaderna är viktade enligt personaldimensioneringen med antagandet att förhållandet mellan antalet barn och antalet fostrare följer lagstiftningen från 2015. Eftersom personaldimensioneringen ändrades för barn över tre år från och med 1 augusti 2016, har i uppskattningen för ökningen av de kostnader som berättigar till statsandel särskilt beaktats ändringen i personaldimensioneringen.

Uppgifter om antalet barn som deltar i småbarnspedagogik på heltid eller deltid som har använts är från den 31 december 2015 och gäller fasta Finland. De genomsnittliga årliga kostnader som berättigar till statsandelar har beräknats utgående från Statistikcentralens ekonomistatistik över kommunernas och samkommunernas kostnader för daghemsvård och familjedagvård 2015. I kostnaderna för småbarnspedagogik inkluderas utgifter enligt statsandelssystemet som förorsakas kommuner för ordnandet av daghemsvård och familjedagsvård. I dessa ingår personalkostnader, inköp av tjänster, hyres- och driftskostnader för utrymmen samt material, tillbehör, föremål och andra eventuella omkostnader, men inte investeringsutgifter för anläggningsprojekt (projekt över 300 000 euro). När antalet barn ökar tilltar också kommunernas investeringar något.

I uträkningen beaktas inte att familjens andra förälder fortfarande kan vara arbetslös, varvid rätten till småbarnspedagogik är begränsad till 20 timmar per vecka även i fortsättningen. Omfattningen av efterfrågan på småbarnspedagogik blir på grund av det här lägre än i uträkningen. Å andra sidan kan efterfrågan på småbarnspedagogik växa något i annat fall än genom att föräldrarna sysselsätts, ifall de lägsta avgifterna uppmuntrar familjer där båda eller ena föräldern är arbetslös till att använda småbarnspedagogiska tjänster.

Kommunerna kan om de så vill betala ut kommundillägg för stöd för privat vård. Ifall privata serviceproducenter behåller sina serviceavgifter på nuvarande nivå, blir privat småbarnspedagogik dyrare för familjer i jämförelse med kommunal småbarnspedagogik. Vissa familjer kan på grund av detta vilja byta till kommunal småbarnspedagogik. Det ska ändå beaktas att privat småbarnspedagogik i medeltal är dyrare för familjer än kommunal småbarnspedagogik redan nu, så familjer har valt privat småbarnspedagogik av delvis av andra anledningar än enbart pga. priset. Ifall kommunen med hjälp av kommundillägg vill bevara nuvarande styrningseffekt,

alltså proportionellt sett uppmuntra lika mycket till användning av privat småbarnspedagogik som tidigare, kan kommunerna om de vill höja kommundillägget för stöd för privat vård, vilket höjer kommunernas kostnader.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Propositionen inverkar inte på kommunens skyldighet att ordna småbarnspedagogik. För kommunal småbarnspedagogik kommer det fortfarande att tas ut en avgift av serviceanvändaren, och i lagen föreslås bestämmelser om avgift för sådan daghems- och familjedagvård som avses i lagen om småbarnspedagogik. För småbarnspedagogik som är tillfällig eller småbarnspedagogik i form av klubbverksamhet kan man fortfarande ta ut en avgift som kommunen bestämmer.

När avgifterna ändras igen i början av 2018 orsakar det administrativt arbete i kommunerna. Besluten om klientavgifterna för småbarnspedagogiken fattas i allmänhet i början av verksamhetsåret, dvs. i början av augusti. Besluten om klientavgifterna görs i allmänhet tillsvidare, ett verksamhetsår åt gången, men i år var man tvungen att granska avgifterna för alla familjer på grund av den nya lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken som trädde i kraft den 1 mars 2017. Klientavgiftslagen stadfästes den 29 december 2016 och tidtabellen för verkställande var oerhört stram för kommunerna.

De föreslagna förändringarna till klientavgifterna ska enligt förslaget träda i kraft från ingången av år 2018. Kommunerna ska då se över besluten om klientavgifter för alla familjer igen och vid behov fatta nya beslut för de familjer vars avgifter ändras.

I allmänhet kan man bli tvungen att justera besluten om avgifter, om t.ex. familjens betalningsförmåga har förändrats väsentligt eller om det är uppenbart att de förhållanden för familjen som ska beaktas när avgiften bestäms har förändrats. Nu har man varit tvungen att justera klientavgifterna för alla familjer flera gånger under en kort tidsperiod. Man blir tvungen att ytterligare se över avgifterna igen på grund av indexjusteringen som träder i kraft den 1 augusti 2018.

Ändringen av kostnaderna orsakar mycket administrativt arbete i kommunerna. Serviceanvändaren ska informeras om ändringarna i inkomstgränserna, avgiftsprocenterna och den avgift som tas ut för det andra barnet. Kommunerna är även tvungna att ändra sin information om klientavgifterna för småbarnspedagogiken på sina webbplatser. Även programvaran för avgiftssystemen måste uppdateras till följd av ändringarna i inkomstgränserna, avgiftsprocenterna och avgiften för det andra barnet.

4.3 Konsekvenser för företagen

Propositionen har inga direkta konsekvenser för företagens verksamhet. Småbarnspedagogik kan ordnas av privata serviceproducenter. Med privat småbarnspedagogik avses sådan småbarnspedagogik som en privat sammanslutning eller en stiftelse eller ett affärsföretag bildat av ett offentligt samfund tillhandahåller mot ersättning genom drivande av rörelse eller yrkesutövning. År 2015 omfattades ungefär 93 procent av barnen inom småbarnspedagogiken av kommunal småbarnspedagogik som ordnades på daghem eller i familjedagvård.

Privata producenter av småbarnspedagogiska tjänster bestämmer själva det pris de tar ut för servicen. Privat vård stöds med stöd för privat vård som beviljas av Folkpensionsanstalten, med möjligt kommundillägg för stöd för privat vård och i några kommuner även med service-sedel.

Nedsättningarna av klientavgifterna för den småbarnspedagogik som kommunen ordnar kan verka försvagande på efterfrågan på privat småbarnspedagogik, om avgifterna för den privata verksamheten är avsevärt högre än avgifterna för kommunal småbarnspedagogik. Kommunerna har en möjlighet att med sina egna beslut stöda privat verksamhet. Ändringarna i klientavgiftslagen kan påverka beloppet på servicesedlarna som kommunen beviljar och beloppet av kommund tillägg för stöd för privat vård. Om kommunerna inte höjer värdet på servicesedeln eller beloppet av kommund tillägg för stöd för privat vård, är det möjligt, att familjer på grund av detta vill byta till kommunal småbarnspedagogik. Privat småbarnspedagogik är dock redan för närvarande också dyrare för familjer än kommunal småbarnspedagogik, vilket konstaterades redan i avsnittet om ekonomiska konsekvenser, så familjerna har valt privat småbarnspedagogik baserat delvis på grund av andra orsaker än endast priset. Propositionen inverkar på så sätt nödvändigtvis verksamheten hos privata serviceproducenter som tillhandahåller småbarnspedagogiska tjänster.

Undervisnings- och kulturministeriet genomförde 2015 en utredning riktad till kommuner om privata småbarnspedagogiska tjänster. Kommunerna anser att privata tjänster ökar familjernas valfrihet och är ett kostnadseffektivt sätt att producera småbarnspedagogiska tjänster. Enligt utredningen kan man uppskatta en ökning av privata småbarnspedagogiska tjänster i framtiden. Enligt utredningen ses privata tjänster som en del av helheten av kommunens småbarnspedagogiska tjänster, och de ska tas med som en del av det rikstäckande utvecklingsarbetet med småbarnspedagogik.

4.4 Konsekvenser för barn och familjer

Småbarnspedagogiken har en gynnsam inverkan på barns utveckling och lärande och den har också konstaterats vara en mycket kostnadseffektiv service för barnfamiljer. Klientavgifterna för småbarnspedagogiken inverkar på användningen av servicen och genom avgifterna kan man också styra familjernas val. Förmånlighet när det gäller småbarnspedagogiska tjänster en viktig faktor som hör samman med tillgången till tjänsterna. I synnerhet när det gäller barn i familjer med låga inkomster och barn som befinner sig i en sårbar livssituation inverkar avgifterna för småbarnspedagogiken på deltagandet och höga avgifter kan bli ett hinder för att delta i småbarnspedagogik.

I många länder försöker man genom avgiftspolitikerna främja att barn deltar i den småbarnspedagogiska verksamheten. Till exempel erbjuder största delen av länderna i Europa minst ett års avgiftsfri småbarnspedagogisk verksamhet innan läroplikten börjar, och i ungefär hälften av länderna i Europa är den småbarnspedagogiska verksamheten avgiftsfri för barn som fyllt 3 år till dess att läroplikten börjar.

Klientavgifterna inom småbarnspedagogiken ska inte utgöra ett hinder för att börja arbeta eller arbeta deltid. Genom justering av de inkomstgränser som använts i avgiftssystemet strävar man efter att sporra familjerna att börja arbeta.

Småbarnspedagogik betraktas alltmer som barnets rätt, och alla barn ska ha jämlika möjligheter att delta i den. Avgifterna ska inte utgöra ett hinder för barnens deltagande. Nedsättningen av avgifterna uppskattas öka deltagandet i småbarnspedagogik med 5 900 barn fram till 2021.

Syftet med propositionen är att avveckla flitfällor och främja föräldrarnas sysselsättning. Avgifterna för småbarnspedagogik sänks för familjer med små och medelstora inkomster. Även alla familjer som har fler än ett barn i småbarnspedagogisk verksamhet gynnas av ändringen i nedsättningar för syskon. Enligt propositionen är avgiften för det andra barnet i fortsättningen 50 procent istället för nuvarande 90 procent. Den högsta avgiften för det andra barnet är för närvarande 261 euro, enligt propositionen är avgiften högst 145 euro. Ifall det andra barnets

månadsavgift är under 27 euro på grund av familjens inkomster tas avgiften inte ut. När det gäller familjens övriga barn föreslås inga ändringar utan avgiften som tas ut för det tredje och därpå följande barn föreslås fortfarande vara 20 procent av avgiften för det yngsta barnet.

De största avgiftsnedläggningarna riktar sig uttryckligen till familjer med flera barn. Avgifterna sjunker för alla de familjer som har betalat mindre än den högsta avgiften och nästan för alla de familjer vars inkomstnivå har varit sådan att de betalat exakt den högsta avgiften. Dessutom flyttas i och med ändringarna tusentals familjer med små inkomster över till den avgiftsfria småbarnspedagogiken.

Ändringen ökar således jämlikheten mellan barnen och ökar möjligheterna för familjer med små inkomster att använda småbarnspedagogiska tjänster och underlättar familjernas ekonomiska situation i övrigt. I Finland deltar barnen i småbarnspedagogik i mindre utsträckning än i många andra länder och det är särskilt familjer med små inkomster och barn till lågutbildade mammor som proportionellt sett deltar minst i småbarnspedagogik.

Till exempel i en familj där det finns en vårdnadshavare och ett eller två barn i småbarnspedagogik och vars bruttoinkomster per månad är 2 200 euro sjunker klientavgifterna med 27—33 euro per månad. På motsvarande sätt sjunker klientavgifterna med 46—200 euro per månad för en familj med två vårdnadshavare och ett, två eller tre barn i småbarnspedagogik och vars bruttoinkomster per månad är 4 400 euro.

4.5 Samhälleliga konsekvenser

Småbarnspedagogiken är en viktig service för barnen och familjerna med vilken man främjar barnets välmående och lärande och gör det möjligt för barnets föräldrar att kombinera familj och arbete. En småbarnspedagogisk verksamhet av hög kvalitet stöder barnets utveckling, lärande och välmående samt förebygger marginalisering. Småbarnspedagogik har också stor betydelse för barnet när det gäller att bilda och upprätthålla kamratrelationer samt utveckla de sociala färdigheterna. Den småbarnspedagogiska verksamheten stöder integrationen av barn med invandrarbakgrund.

I Europeiska kommissionens meddelande som gäller småbarnspedagogiken (17.2.2011) betonas småbarnspedagogikens betydelse som en grund för livslångt lärande och som en ekonomiskt hållbar investering för samhället. Med småbarnspedagogik är det möjligt att minska bl.a. risken för att någon ska avbryta sin skolgång och den har också effekter som inte kan uppnås genom åtgärder som genomförs senare. Småbarnspedagogik är särskilt nyttig för de mest utsatta barnen.

EU-kommissionen har gett sina medlemsländer en rekommendation som gäller barn: Bryta det sociala arbetet - investera i barnens framtid (2013/112/EU, 20.2.2013). Enligt kommissionens rekommendation har de mest lyckade strategierna när det gäller att ingripa i utsatta barns situation visat sig vara de som bygger på att förbättra välfärden för alla barn, samtidigt som de särskilt utsatta barnen beaktas. I rekommendationen betonas tillgång till bra tjänster till rimlig kostnad för att öka barns chanser i livet och förbättra deras utveckling. Rekommendationen uppmanar till att förbättra tillgången till småbarnspedagogiska tjänster till rimlig kostnad, så att ojämlikheterna minskar.

Enligt lagen om småbarnspedagogik har alla barn haft rätt att delta i småbarnspedagogisk helhetsverksamhet när föräldrarnas föräldrapenningsperiod har gått ut tills barnet som läropliktigt inleder den grundläggande utbildningen. Barnets rätt till småbarnspedagogisk verksamhet be-

gränsades till 20 timmar per vecka genom den ändring av lagen om småbarnspedagogik som trädde i kraft den 1 augusti 2016 (108/2016). Barnet har dock rätt att delta i småbarnspedagogisk heldagsverksamhet, om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare arbetar eller studerar, är verksamma som företagare eller är sysselsatta i eget arbete på heltid, om det behövs med tanke på barnets utveckling, behovet av stöd eller på grund av familjens omständigheter eller om det i övrigt är i enlighet med barnets bästa. Barnet har rätt till mer omfattande småbarnspedagogisk verksamhet än 20 timmar i den omfattning det behövs på grund av att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare är deltid- eller tillfälligt anställda, deltar i en arbetsmarknadsåtgärd, rehabilitering eller av någon annan motsvarande omständighet. Om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare för ordnande av vården av barnet inte väljer en dagvårdsplats som kommunen ordnar, har barnets föräldrar rätt att för ordnande av vården av barnet på annat sätt få stöd enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Det beror på familjens val huruvida barnet deltar i kommunal småbarnspedagogisk verksamhet.

Med propositionen har man strävat efter att ändra klientavgifterna så att avgifterna för de familjer som har låga eller medelstora inkomster sänks. Sänkningen av den avgift som tas ut för det andra barnet till 50 procent minskar dessutom på avgifterna för familjer med flera barn. På så sätt kan deltagande i småbarnspedagogik i fråga om barnen i dessa familjer främjas och på motsvarande sätt föräldrarnas förvärvsarbete uppmuntras.

Enligt Statens ekonomiska forskningscentrals promemoria (Viitamäki, 2015) är problemen med arbetslöshetsfallor särskilt stora bland barnfamiljer med låga inkomster och de ekonomiska incitamenten för dem att ta emot arbete är mycket små, och ekonomiskt lönar det sig inte för en ensamförsörjare att börja förvärvsarbete om inte månadslönen överstiger 2 600 euro. Ett syfte med propositionen är också att minska de effekter klientavgifterna inom den småbarnspedagogiska verksamheten har i form av flitfälla särskilt i fråga om familjer med små och medelstora inkomster samt familjer med flera barn. När effekterna av flitfällan minskar beräknas ungefär 4 200 personer få arbete före 2021. Å andra sidan ökar användningen av småbarnspedagogiska tjänster när föräldrarna övergår till arbetslivet.

Det kan bedömas att propositionen förbättrar framför allt kvinnors ställning på arbetsmarknaden. Kvinnors arbetskarriärer är ofta osammanhängande vilket bland annat beror på familjeledigheter. Avbrotten i arbetskarriären försvagar arbetstagarens ställning på arbetsmarknaden. Pågår de länge minskar de också möjligheterna till sysselsättning, skär ner på förtjänstutvecklingen och minskar på det framtida pensionsskyddet. Genom småbarnspedagogik av hög kvalitet och med rätt prissättning kan möjligheterna för föräldrar med små barn att delta i arbetslivet förbättras. Propositionens inverkan på sysselsättningen och på den ökande användningen av småbarnspedagogiska tjänster har bedömts närmare ovan i avsnittet om ekonomiska konsekvenser.

Propositionen beräknas inte ha några konsekvenser för de anställdas ställning inom småbarnspedagogiken.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisnings- och kulturministeriet. De förslag som arbetsgruppen som finansministeriet tillsatte 2016 och som utreder avvecklingen av flitfallor och främjandet av arbetskraftsrörlighet har utnyttjats vid beredningen av propositionen.

Utkastet till regeringsproposition sändes till 67 remissinstanser den 30 juni 2017. Dessutom lades utkastet till regeringsproposition ut på undervisnings- och kulturministeriets webbplats för att alla som vill lämna ett yttrande ska ha möjlighet att göra det.

Det kom in sammanlagt 52 yttranden från följande aktörer: Finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, Utbildningsstyrelsen, Regionförvaltningsverket i Lappland, Regionförvaltningsverket i Östra Finland, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, Regionförvaltningsverkens Svenska enhet för bildningsväsendet, Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland, Institutet för hälsa och välfärd, jämställdhetsombudsmannen, Delegation för jämstälhetsärenden, Kyrkostyrelsen, Tammerfors Universitet, Uleåborgs universitet, Finlands Kommunförbund rf, Helsingfors stad, Uleåborgs stad, Vasa stad, S:t Michels stad, Träskända stad, Tammerfors stad, Kajana stad, Vanda stad, Kuopio stad, Åbo stad, Esbo stad, Jyväskylä stad, Rovaniemi stad, Gröna riksdagsgruppen, Socialdemokratiska riksdagsgruppen, Kristdemokratiska riksdagsgruppen, Sannfinländarnas riksdagsgrupp, Vänsterförbundets riksdagsgrupp, Työttömien Keskusjärjestö ry, Suomen Monikkoperheet ry, Monimuotoiset perheet-nätverket, SOSTE Finlands social och hälsa rf, Förbundet för Ensamstående Föräldrar rf, Hyvinvointialan liitto, Finlands Föräldraförbund rf, Centralförbundet för Barnskydd rf, Mannerheims Barnskyddsförbund rf, Barnträdgårdsläraryrket BTLF rf, Fackorganisationen för högutbildad inom socialbranschen Talenta rf, Tehy rf, Finlands närvårdar- och primärskötarförbund SuPer rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Finlands näringsliv rf, Akava ry, Företagarna i Finland rf, Undervisningssektorns Fackorganisation rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf.

Dessutom konstaterade justitiekanslern, riksdagens justitieombudsman, barnombudsmannen, Helsingfors universitet samt diskrimineringsombudsmannen att de inte har ett utlåtande om regeringspropositionen.

Största delen av remissinstanserna understödde propositionen och ansåg den vara bra. Propositionen ansågs främja både barns jämlikhet och kvinnors jämställdhet. Flera remissinstanser betraktade småbarnspedagogik som barnets rätt, vilken inte får vara beroende av föräldrarnas inkomstnivå. Småbarnspedagogik ansågs vara en effektiv och förmånlig metod för att förhindra utslagning och säkerställa barnets sunda utveckling. Flera remissinstanser önskade dock att man i Finland stegvis skulle övergå till kostnadsfri småbarnspedagogik på deltid för familjer.

Riktandet av nedsättningarna av avgifterna till de med små och medelstora inkomster ansågs vara bra. Nedsättningarna av avgifterna uppskattades öka användningen av småbarnspedagogik framför allt i de allra lägsta inkomstklasserna. Propositionen bedömdes ha en positiv inverkan på kvinnornas ställning på arbetsmarknaden. Avvecklandet av flitfällorna ansågs förbättra i synnerhet ställningen för ensamförsörjare med små inkomster, vilka i huvudsak är kvinnor. Propositionen ökar också de disponibla inkomsterna för barnfamiljerna. Å andra sidan ansåg vissa remissinstanser att avgifterna för hushållen med högre inkomster till och med kunde höjas eftersom avgifterna i dessa familjer inte utgör ett hinder för deltagande i småbarnspedagogik. Även separata inkomstgränser för ensamförsörjare efterfrågades.

Vissa remissinstanser fäste uppmärksamhet vid att propositionen minskar avgifterna bara för kommunal småbarnspedagogik, och en rädsla om att prisskillnaden mellan privat och kommunal småbarnspedagogik växer sig för stor fördes fram. Propositionen ansågs också öka trycket på att höja på stödet för privat vård av barn eller servicesedelns belopp. En oro över att barn i och med propositionen flyttar över från privat småbarnspedagogik till kommunal småbarnspedagogik fördes också fram. I flera yttranden lyftes också en önskan fram om en mer omfattande familjepolitik och inledandet av en totalreform av familjeledigheterna.

Flera remissinstanser och i synnerhet kommunerna ansåg ikraftträdandet av lagen den 1 januari 2018 vara för tidigt och man önskade att ikraftträdandet flyttas fram till början av augusti 2018. Propositionen medför administrativt arbete för kommunerna och det finns inte tillräckligt med tid att förnya betalningssystemen eller fatta beslut om de nya avgifterna. Höjningen

av beloppet av kommundillägg för stöd för privat vård och ändringen servicesedelens belopp mitt i verksamhetsåret upplevdes som svårt också med tanke på företagarnas verksamhet. Det framfördes också en oro om upprätthållandet av småbarnspedagogikens kvalitet efter att inflödet från avgifterna minskat. I några yttranden fästes uppmärksamhet vid att man i propositionen inte tagit i beaktande de investeringskostnader som den ökade efterfrågan på småbarnspedagogik medför. Höjningen av den nedre gränsen av fastighetsskatten betraktades inte som ett bra sätt att kompensera kommunerna för det minskade inflödet av avgifter eftersom höjningen av fastighetsskatten har effekter även på barnfamiljernas ekonomi.

Propositionen har behandlats i enlighet med 13 § i kommunallagen (410/2015) i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning.

6 Samband med andra propositioner

I propositionen föreslås att kommunerna kompenseras för minskningen i intäkter från avgifter för kommunens småbarnspedagogik genom att höja de nedre gränserna i fastighetsbeskattningen, genom att rikta en större andel av samfundsskattens avkastning till kommuner och genom att höja statsandelen för kommunal basservice. I anslutning till detta överlämnar regeringen i september 2017 en regeringsproposition till riksdagen om ändring av fastighetsskattelagen och en regeringsproposition om ändring av 12 § i lagen om skatteredovisning och av 124 § i inkomstskattelagen.

Propositionen påverkar också statsandelen för kommunal basservice. Ökning av statsandelen förverkligas genom att höja den allmänna statsandelsprocenten. För att genomföra ökningen av statsandelen krävs också en höjning av den allmänna statsandelsprocent som det föreskrivs om 55 § 1 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice. Enligt preliminära uträkningar är höjningen 0,09 procentenheter. En noggrann statsandelsprocent kan i detta skede ännu inte räknas ut utan den preciseras i samband med beredningen av statens budgetförslag för 2018. Nödvändiga ändringar i lagen om statsandel för kommunal basservice bereds av finansministeriet, som även beaktar de kostnader som orsakas av denna proposition.

Det som nämnts ovan ska beaktas när propositionen behandlas i riksdagen.

Eftersom det på grund av denna regeringsproposition också föreslås en ändring av statsandelsprocenten i enlighet med lagen om statsandel för kommunal basservice har förslaget effekter på statens budgetproposition. Propositionen avses bli behandlad i samband med statens budgetproposition för 2018.

7 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken (1503/2016) 5 § 2 mom. och 8 § som följer:

5 §

Månadsavgift för småbarnspedagogik på heltid

Avgiftsprocenterna och inkomstgränserna är:

Familiens storlek, personer	Inkomstgräns, euro/månad	Högsta avgiftsprocent
2	2 050	10,70
3	2 646	10,70
4	3 003	10,70
5	3 361	10,70
6	3 718	10,70

8 §

Bestämmande av avgifter för syskon

Om fler än ett barn i samma familj deltar i kommunal småbarnspedagogik, kan klientavgiften för det yngsta barnet i småbarnspedagogik på heltid bestämmas enligt 5 §. För nästa barn i åldersordningen i småbarnspedagogik på heltid kan en avgift bestämmas som är högst 50 procent av avgiften för det yngsta barnet. För varje följande barn ska avgiften vara högst 20 procent av avgiften för det yngsta barnet. Avgiften för andra barn än det yngsta barnet i familjen ska bestämmas utifrån den kalkylerade avgiften för småbarnspedagogik på heltid för det yngsta barnet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 19 september 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Undervisningsminister Sanni Grahn-Laasonen

Lag

om ändring av lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken (1503/2016) 5 § 2 mom. och 8 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Månadsavgift för småbarnspedagogik på heltid

Månadsavgift för småbarnspedagogik på heltid

Avgiftsprocenterna och inkomstgränserna är:

Familjens storlek, personer	Inkomstgräns, euro/månad	Högsta avgiftsprocent
2	1 915	11,5
3	1 915	9,4
4	2 053	7,9
5	2 191	7,9
6	2 328	7,9

8 §

Bestämmande av avgifter för syskon

Om fler än ett barn i samma familj deltar i kommunal småbarnspedagogik, kan klientavgiften för det yngsta barnet i småbarnspedagogik på heltid bestämmas enligt 5 §. För nästa barn i åldersordningen i småbarnspedagogik på heltid kan en avgift bestämmas som är högst 90 procent av avgiften för det yngsta barnet. För varje följande barn får avgiften vara högst 20 procent av avgiften för det yngsta barnet. Avgiften för andra barn än det yngsta barnet i familjen ska bestämmas utifrån den kalkylerade avgiften för småbarnspedagogik på heltid för det yngsta barnet.

Avgiftsprocenterna och inkomstgränserna är:

Familjens storlek, personer	Inkomstgräns, euro/månad	Högsta avgiftsprocent
2	2 050	10,70
3	2 646	10,70
4	3 003	10,70
5	3 361	10,70
6	3 718	10,70

8 §

Bestämmande av avgifter för syskon

Om fler än ett barn i samma familj deltar i kommunal småbarnspedagogik, kan klientavgiften för det yngsta barnet i småbarnspedagogik på heltid bestämmas enligt 5 §. För nästa barn i åldersordningen i småbarnspedagogik på heltid kan en avgift bestämmas som är högst 50 procent av avgiften för det yngsta barnet. För varje följande barn ska avgiften vara högst 20 procent av avgiften för det yngsta barnet. Avgiften för andra barn än det yngsta barnet i familjen ska bestämmas utifrån den kalkylerade avgiften för småbarnspedagogik på heltid för det yngsta barnet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

RP 115/2017 rd